

STRATEGICKÁ KONCEPCIA PRE ANGAŽOVANOSŤ SLOVENSKEJ REPUBLIKY V INDOPACIFICKOM REGIÓNE

MINISTERSTVO
ZAHRANIČNÝCH VECÍ
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

OBSAH

GEOPOLITICKÁ PERSPEKTÍVA INDOPACIFICKÉHO REGIÓNU.....	5
VÝCHODISKOVÁ POZÍCIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY.....	7
HLAVNÉ PRIORITY PÔSOBENIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY V INDOPACIFICKOM REGIÓNE.....	9
KONTEXT SLOVENSKEJ ANGAŽOVANOSTI V INDOPACIFICKOM REGIÓNE Z HĽADISKA ČLENSTVA SR V EÚ.....	10
NÁSTROJE PRE ZVÝŠENIE ANGAŽOVANOSTI SLOVENSKA V INDOPACIFICKOM REGIÓNE.....	11
ZÁVERY A ODPORÚČANIA PRE ZVÝŠENIE ANGAŽOVANOSTI SLOVENSKA V INDOPACIFICKOM REGIÓNE.....	18

Vláda Slovenskej republiky (SR) vo svojom programovom vyhlásení na obdobie 2023 – 2027 **stanovila posilnenie diplomatických a ekonomických aktivít v indopacifickom regióne** ako jednu zo svojich **hlavných zahranično-politických priorít**. V nadväznosti na túto prioritu **Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR vypracovalo materiál s názvom Strategická koncepcia pre angažovanosť Slovenskej republiky v indopacifickom regióne** (ďalej len „Strategická koncepcia“).

Postupný presun geopolitického a geoekonomického ťažiska globálneho rozvoja do indopacifického regiónu bol predpovedaný na expertnej úrovni už v deväťdesiatych rokoch minulého storočia. V posledných rokoch sa začal pretavovať aj do strategicko-politických dokumentov na medzinárodnej, i na národnej úrovni. Tento región je považovaný za nové centrum geopolitického diania, ale aj priestor súperenia regionálnych a globálnych mocností, predovšetkým pre svoju veľkosť a ekonomický potenciál, ale aj pre bezpečnostné, klimatické, ekologické a demografické výzvy, ktorým čelí. **Krajiny indopacifického regiónu sú pre Slovensko významnými partnermi** z viacerých dôvodov. Indopacifický región sa stáva najvýznamnejšou časťou sveta aj z hľadiska inovácií a špičkových technológií. Je domovom **60 % svetovej populácie a generuje 64 % globálneho HDP**. Ročne prechádzajú cez Juhočínske more tovary v hodnote viac ako 3 bilióny amerických dolárov, pričom približne **40 % zahraničného obchodu Európskej únie** prechádza trasou vedúcou cez Taiwanský a Melacký prieliv a pokračujúcou smerom k Suezskému prieplavu. **Priame zahraničné investície z tohto regiónu od roku 2015 dosiahli v SR cca 3,5 mld. EUR, rozpracované investičné projekty sú v hodnote cca 7 mld. EUR** a doteraz prispeli k **vytvoreniu približne 40 000 pracovných miest**.

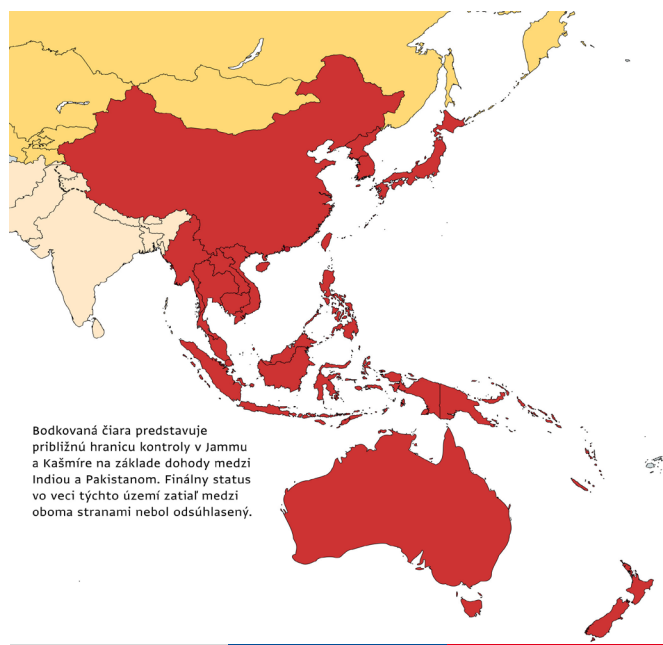
Ekonomický potenciál týchto krajín umožňuje Slovensku rozšíriť svoje exportné trhy, **prilákať zahraničné investície a podporiť slovenské investície v zahraničí**. Diverzifikácia obchodných vzťahov s krajinami Indopacifiku zníži závislosť Slovenska od tradičných trhov v Európe. **Spolupráca s technologicky inovatívnymi krajinami prinesie nové technológie a know-how**. Diferenciácia umožní výmenu skúseností v

priemyselnej výrobe a technologických inováciách. **Bezpečnostná spolupráca posilní odolnosť Slovenska a schopnosť riešiť tradičné i kybernetické bezpečnostné výzvy**. Spolupráca s týmito krajinami prinesie **nové energetické a environmentálne riešenia**. **Synergie v oblasti výskumu, vzdelávania, kultúry a rozvoja medziludských kontaktov prinesú vzájomné obohatenie a posilnenie vzťahov medzi Slovenskom a krajinami Indopacifiku**.

Cieľom predkladanej koncepcie je analyzovať globálny význam indopacifického regiónu, posúdiť aktuálnu situáciu a identifikovať možnosti spolupráce Slovenska s krajinami tohto regiónu v krátkodobom a strednodobom horizonte. Dokument tiež kladie dôraz na **identifikáciu a priorizáciu konkrétnych záverov a odporúčaní, ktoré budú slúžiť ako základ pre realizáciu navrhovaných opatrení**. Medzi hlavné odporúčania patrí rozvoj bilaterálnych a multilaterálnych vzťahov, podpora obchodných a investičných príležitostí, ako aj posilnenie spolupráce v oblasti vedy, výskumu a technológií, a upevňovania kontaktov medzi ľuďmi, ktoré zohrávajú kľúčovú úlohu v interakcii Slovenska s indopacifickým regiónom. Tieto odporúčania sú navrhnuté tak, aby **podporili dlhodobý udržateľný rozvoj vzájomných vzťahov, prispeli k bezpečnosti a hospodárskemu rastu SR, ako aj zviditeľnili SR v indopacifickom regióne**.

GEOPOLITICKÁ PERSPEKTÍVA INDOPACIFICKÉHO REGIÓNU

Indopacifický región je v existujúcich strategických dokumentoch medzinárodných organizácií, Európskej únie (ďalej len „EÚ“), či jednotlivých krajín, geograficky definovaný odlišne (sú doň zahrnuté napríklad východoafrické pobrežie, či dokonca pacifické pobrežie amerického kontinentu). **Strategická koncepcia** tento termín definuje na základe **geografickej a geopolitickej kompaktnosti** a považuje ho za identický s **regiónmi južná Ázia, východná Ázia a Pacifik** podľa definície Svetovej banky (tzn. „od Hindukúšu po Havajské ostrovy“).

Mapa č. 1: Južná Ázia, východná Ázia a Pacifik

Globálny význam Indopacifiku je založený na dynamickom populačnom a hospodárskom raste a inovačnom potenciáli, ktorý v súčasnosti potvrdzuje **nezvratný presun svetového geopolitického ťažiska** do tohto regiónu. Za sedem najdôležitejších faktorov, ktoré umožňujú indopacifickému regiónu úspešne konkurovať Európe i Severnej Amerike sú považované: ekonomika voľného trhu, veda a technika, meritokracia, pragmatizmus, kultúra mieru, právny štát a vzdelanie. Stáva sa z neho zároveň **jeden z najzraniteľnejších regiónov**, kde aj mierna destabilizácia, či eskalácia napätia, môže mať dramatické hospodárske a politické dôsledky pre celý svet. Svedectvom toho je aj vzrastajúca militarizácia v regióne. Okrem toho čelí klimatickým výzvam, rýchlej urbanizácii, demografickým zmenám a environ-

mentálnym záťažiam, ktoré ohrozujú potravinové zdroje. Vzrastajúca ekonomická výkonnosť indopacifického regiónu potvrdzuje, že ide o **dlhodobý trend**, ktorý je nielen udržateľný, ale disponuje aj dostatočnou silou a potenciálom na zmenu rozloženia hospodárskej a politickej moci na globálnej úrovni. Ani ázijská finančná kríza (1997), globálna finančná kríza (2008), či pandémie COVID-19 nezvrátili túto tendenciu a na región mali menší dopad ako na Európu, Severnú Ameriku a ďalšie časti sveta. Zatiaľ čo ekonomiky ako Japonsko, Kórejská republika i Čína zaznamenávajú pokles tempa rastu, krajiny ako India, Indonézia, Malajzia, Filipíny, Thajsko a Vietnam budú naďalej ťahať rast v regióne.

Očakáva sa, že rast populácie v indopacifickom regióne bude pokračovať minimálne počas prvej polovice 21. storočia, hoci sa od konca 20. storočia výrazne spomalil, na rozdiel od Európy a Severnej Ameriky podiel jeho populácie vo svete nebude klesať. **Hlavnou hnacou silou rozvoja je pokračujúci rast produktivity, spojený s rastom životnej úrovne.** Táto dynamika by sa mala udržať ďalších 40 rokov.

Od roku 2000 je väčšina krajín, ktoré sa považujú za novoindustrializované, práve v indopacifickom regióne. Podľa prognózy index ľudského rozvoja (HDI) sa v regióne v najbližšom období priblíži indexu ľudského rozvoja členských štátov EÚ a USA. **V roku 2030 bude až 88 % globálnej strednej triedy pochádzať z indopacifického regiónu.**

Prípadná destabilizácia tohto regiónu môže **ohroziť obchodný obrat Slovenska (6 % nášho zahraničného obchodu prechádza Juhočínskym morom) i jeho najvýznamnejšiu časť – automobilový priemysel (predstavujúci 13 % HDP Slovenska a 47 % slovenského exportu).**

Popri vyššie uvedených príležitostiach, ktoré indopacifický región ponúka, ide tiež o **región, kde sú prítomné viaceré dlhodobé spory a napätia** (napríklad napätie vo Východočínskom a v Juhočínskom mori, otázka Taiwanu*, situácia na Kórejskom polostrove, teritoriálne spory medzi jednotlivými krajinami), pričom často ide o potenciálne konflikty, v ktorých minimálne

*SR nemá s Taiwanom nadviazané diplomatické styky a v rámci politiky jednej Číny dodržiavanej EÚ neuznáva Taiwan ako samostatný štát. Taiwan predstavuje osobitnú colnú a obchodno-ekonomickú entitu.

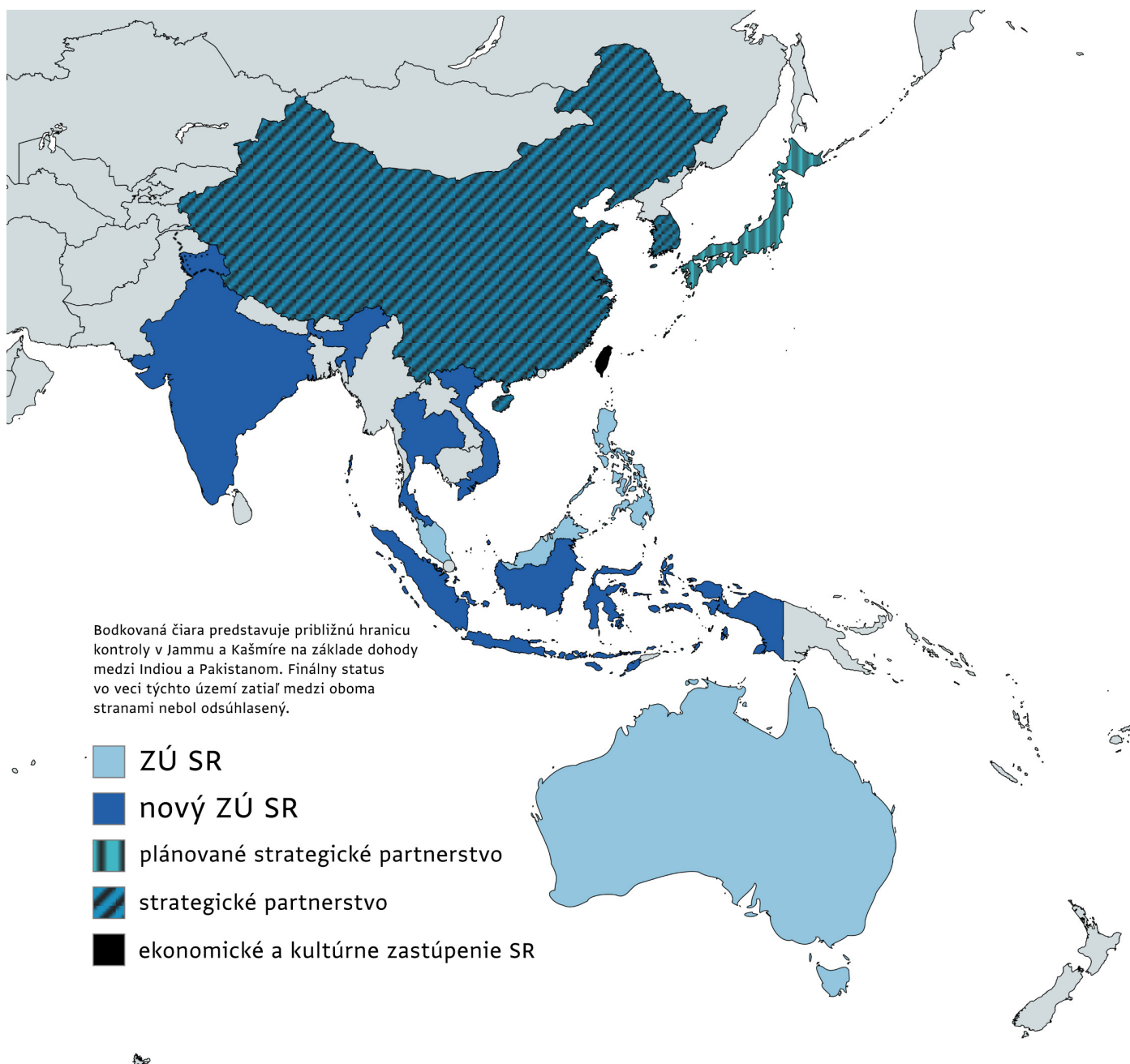
disponuje jadrovým potenciálom a viaceré z prípadných konfliktov môžu mať v prípade eskalácie širší ako len regionálny dopad. Destabilizujúco na indopacifický región pôsobí aj dlhodobá občianska vojna v Mjanmarsku. Ústrednú úlohu v indopacifickom regióne budú zohrávať krajiny **Združenia národov juhovýchodnej Ázie (ASEAN)**, spolu s Čínou a Indiou. Na rozdiel od Japonska, Kórejskej republiky, Taiwanu* a Singapuru, ide o rozvíjajúce sa ekonomiky. Hospodársky rast v regióne bude poháňaný práve zoskupením ASEAN, ktorý preberá štafetu najdynamickejšieho rozvoja. ASEAN je po EÚ druhým najúspešnejším projektom regionálnej integrácie. V roku 2023 bol **5. najväčšou ekonomikou na svete a 3. najľudnatejším zoskupením na svete** (676,6 mil.) - po 1. Indii (1,438 mld.), 2. Číne (1,427 mld.) a pred 4. EÚ (449,2 mil.) a 5. USA (343,5 mil.). Prebiehajúca zmena globálneho kontextu bude v najbližšom desaťročí determinovaná napätím a globálnou rivalitou medzi USA a Čínou, dôsledkami ich vzájomného súperenia v **oblasti umelej inteligencie, vo vývoji a výrobe polovodičov novej generácie či ďalších inováciách a prístupe k vzácnym zeminám** (Čína rafnuje 60 % svetového lítia a 80 % kobaltu a ťaží 68 % grafitu; všetky tri sú kľúčovými komponentmi vysokokapacitných batérií, ktoré sú čoraz dôležitejšie pri prechode na obnoviteľnú energiu a zelenú ekonomiku). Regionálna stabilita môže byť signifikantne ovplyvnená masívnym čínskym vojenským a námorným posilňovaním a strategickou nejednoznačnosťou USA, najmä vo vzťahu k Taiwanu*. Vnútoraná rozmanitosť a rozdielna váha vzťahov s týmito globálnymi veľmocami môže obmedziť schopnosť zoskupenia ASEAN riešiť regionálne výzvy jednotným spôsobom, čo však neovplyvní jeho postavenie v Indopacifiku, dokonca, vďaka nezvratným makroekonomickým tendenciám a rastúcej odolnosti môže z toho ťažiť.

Snaha o udržanie multipolárneho svetového poriadku a zjavné prepojenie prosperity a bezpečnosti medzi Európou a Indopacifikom vytvárajú **priestor pre aktívnejšiu úlohu EÚ v Indopacifickom regióne**. Zásady medzinárodného práva, otvorené trhy a partnerstvá medzi regiónmi majú veľa spoločného s cieľmi a hodnotami, ktoré presadzujú aj krajiny indopacifického regiónu. V súperení medzi USA a Čínou uprednostňujú krajiny ASEAN multipolárny svet rešpektujúci medzinárodné právo, v ktorom si nemusia vyberať žiadnu stranu.

*SR nemá s Taiwanom nadviazané diplomatické styky a v rámci politiky jednej Číny dodržiavanej EÚ neuznáva Taiwan ako samostatný štát. Taiwan predstavuje osobitnú colnú a obchodno-ekonomickú entitu.

VÝCHODISKOVÁ POZÍCIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

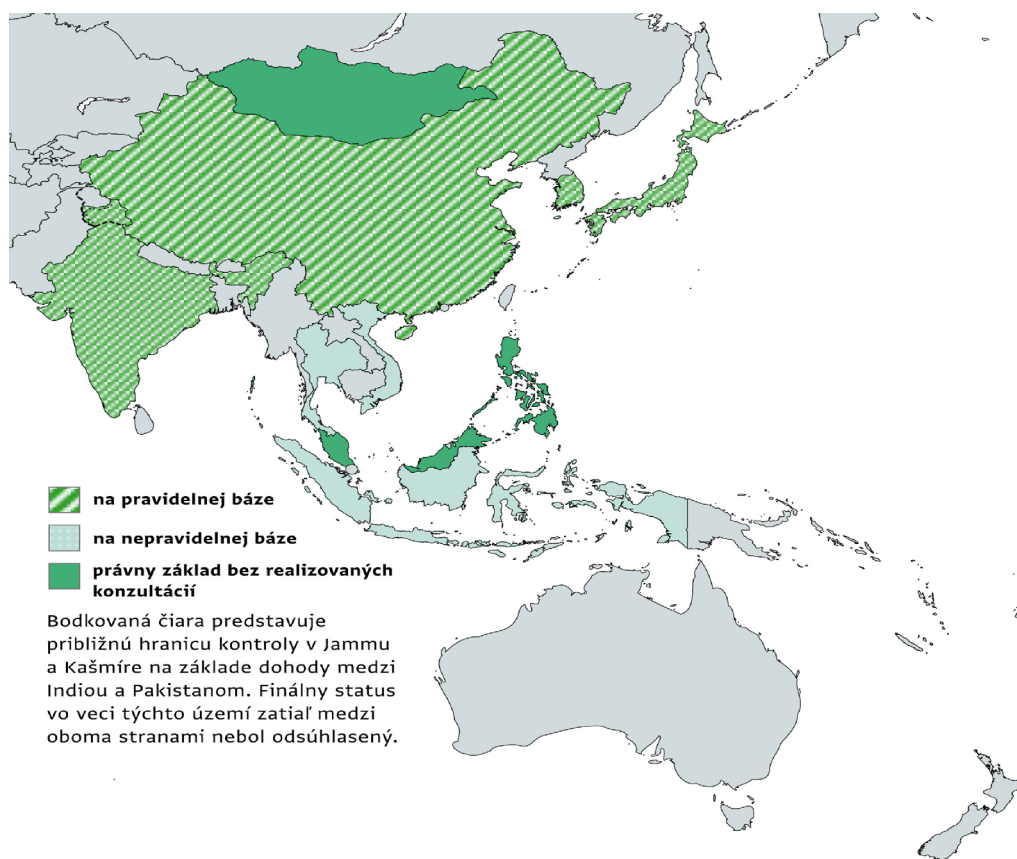
Slovenská zahraničná politika doteraz nedisponovala komplexnejšou koncepciou rozvoja vzťahov s krajinami indopacifického regiónu. Na význam indopacifického regiónu systematicky poukázal prvýkrát až Strategický výhľad zahraničnej a európskej politiky Slovenskej republiky (2022).

Mapa č.2: ZÚ SR a strategické partnerstvá

Hlavnými determinantmi rozvoja bilaterálnych vzťahov medzi SR a jednotlivými krajinami Indopacifického regiónu sú predovšetkým:

- **geografická vzdialenosť, absencia tradičných väzieb a kultúrna odlišnosť** ovplyvňujúca vzájomnú interakciu na úrovni medziludských kontaktov;
- **geopolitické postavenie** partnerských krajín (Čína, India, Japonsko, Kórejská republika, Austrália) a **ich vplyv na multilaterálnej úrovni**;
- už uzatvorené (Čína, Kórejská republika) a pripravované **strategické partnerstvá** s krajinami Indopacifiku (Japonsko) reflektujúce nové smerovanie a ekonomicko-politické potreby a záujmy SR vo vzťahu k Číne, Kórejskej republike, Japonsku;
- **zdroj významných a dlhodobých investícií** do slovenskej ekonomiky **so silným inovačným a technologickým potenciálom** pre SR a vytvárania pracovných príležitostí na slovenskom pracovnom trhu (priame zahraničné investície z tohto regiónu od roku 2015 dosiahli cca 3,5 mld.€, rozpracované investičné projekty sú v hodnote cca 7 mld.€ a doteraz prispeli k vytvoreniu približne 40 000 pracovných miest);
- zdroj zamestnávania občanov tretích krajín z Indopacifického regiónu s cieľom **znižovania nedostatku pracovnej sily v SR**;
- snaha o **zintenzívnenie obchodno-ekonomickej spolupráce a podpora slovenského exportu** v záujme znižovania dlhodobého pasívneho salda vzájomnej obchodnej bilancie (obchodná výmena Slovenska s indopacifickým regiónom presahuje 26 mld. €);
- **spolupráca s podobne zmýšľajúcimi demokratickými krajinami** regiónu v otázkach globálnej bezpečnosti a hospodárskej spolupráce (Austrália, Japonsko, Kórejská republika, Nový Zéland, t.j. platforma IP4, členstvo v Organizácii pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (ďalej len „OECD“);
- **spolupodieľanie sa na formovaní Spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ**, vrátane jej spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky, okrem iného aj v oblastiach kybernetickej bezpečnosti, hybridných hrozieb a boja s nelegálnou migráciou;
- **historické reminiscencie** vyplývajúce zo spolupráce s Čínou, Vietnamom, Mongolskom, Kambodžou a Laosom v nedávnej minulosti, zbavené pôvodných ideologických naratívov resp. vyplývajúce z pôsobenia bývalého Československa v regióne, či určitá afinita vyplývajúca z faktu, že Slovensko ako súčasť západnej civilizácie nepatrilo medzi koloniálne štáty;
- **slovenská diaspora** v Austrálii, Thajsku, Vietname a na Novom Zélande.

Mapa č. 3 Politické konzultácie na úrovni MZVEZ

HLAVNÉ PRIORITY PÔSOBEŇIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY V INDOPACIFICKOM REGIÓNE

Angažovanosť Slovenska v indopacifickom regióne by mala vychádzať z troch základných a vzájomne prepojených faktorov:

1. Slovensko **podporuje medzinárodný poriadok založený na princípoch a pravidlách medzinárodného práva a Charty Organizácie spojených národov**. OSN, jej špecializované agentúry, programy a inštitúcie, zohrávajú ústrednú úlohu pri riešení globálnych problémov a prinášaní riešení medzinárodných sporov prostredníctvom politických konzultácií a rokovaní.
2. **Bezpečnosť Európy a indopacifického regiónu sú úzko prepojené**. Vzhľadom na globalizačné procesy, ako aj dynamické ekonomické a politické prostredie indopacifického regiónu, vrátane ohnísk potenciálneho konfliktu ako Kórejský polostrov, Východočínske more, Taiwanský prieliv a Juhočínske more, či ďalšie najmä teritoriálne spory, je Slovensko odhodlané úzko spolupracovať so svojimi partnermi, aby čelilo existujúcim hrozbám a posilnilo vlastnú bezpečnosťnú a hospodársku odolnosť. Pre Slovensko je **klúčové zachovanie, aj keď krehkej, ale stále existujúcej stability v regióne a de-eskalácia existujúcich sporov a konfliktov prostredníctvom nástrojov medzinárodného práva**.
3. **Slovenská ekonomika patrí medzi svetovú špičku v obchodnej otvorenosti a podiele exportu a importu na hrubom domácom produkte**. Bezpečnosť dodávateľských reťazcov a námorných komunikačných liniek (SLOC) je **životne dôležitou podmienkou pre udržanie trhovej konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky**. Slobodný, spravodlivý a vzájomne výhodný globálny obchod založený na všeobecne akceptovateľných pravidlách zostáva prioritou slovenskej zahraničnej politiky, napriek súčasným turbulenciám, aj vo vzťahu k indopacifickému regiónu.

Obchodná otvorenosť			Podiel exportu na HDP			Podiel importu na HDP		
1.	Luxembursko	394,22	1.	Luxembursko	212,53	1.	Luxembursko	181,69
2.	Hongkong *	352,8	2.	Hongkong *	176,22	2.	Hongkong *	175,38
3.	Džibuti	342,7	3.	Singapur	174,3	3.	Džibuti	173,6
4.	Singapur	311,24	4.	Džibuti	169,11	4.	Malta	147,29
5.	Írsko	237,22	5.	Malta	166,71	5.	Singapur	136,94
6.	Malta	227,45	6.	Írsko	134,14	6.	Írsko	100,61
7.	SAE	202,33	7.	Macao	92,68	7.	Seychely	97,12
8.	Cyprus	192,79	8.	SLOVENSKO	91,43	8.	Kiribati	92,49
9.	Seychely	183,07	9.	Cyprus	89,35	9.	Cyprus	90,27
10.	SLOVENSKO	182,31	10.	Belgicko	86,68	10.	SLOVENSKO	90,1

Tabuľka č.1: Poradie krajín podľa obchodnej otvorenosti a podľa podielu exportu a importu na HDP, 2023,
zdroj: Svetová banka

* Hong Kong, China

KONTEXT SLOVENSKEJ ANGAŽOVANOSTI V INDOPACIFICKOM REGIÓNE Z HĽADISKA ČLENSTVA SR V EÚ

Slovensko, ako členský štát EÚ, **vychádzalo** pri tvorbe tejto strategickej koncepcie **z rámcov stratégií EÚ k Číne a k Indopacifiku**. Strategická koncepcia nadväzuje na trvalé úsilie EÚ, NATO a partnerských krajín indopacifického regiónu udržať indopacifický región ako slobodný, otvorený, inkluzívny a dodržiavajúci medzinárodné pravidlá. **Hlavným záujmom Slovenska je podporovať mier a bezpečnosť, presadzovať princípy právneho štátu a demokracie, ochrany ľudských práv, nadsadenosti medzinárodného práva a efektívnej multilaterálnej spolupráce a to aj v indopacifickom regióne.**

Indopacifická stratégia EÚ sa zameriava na **sedem kľúčových prioritných oblastí**:

1. Udržiateľná a inkluzívna prosperita
2. Zelená transformácia
3. Správa oceánov
4. Digitálne riadenie a partnerstvá
5. Konektivita
6. Bezpečnosť a obrana
7. Bezpečnosť človeka

Výzvou pre EÚ bude **udržať potenciál z jej prevládajúceho pozitívneho vnímania** v krajinách takmer celého indopacifického regiónu, aj napriek rozdielnemu prístupu v niektorých medzinárodno-politických otázkach. Kľúčovým bude zintenzívnenie všestrannej spolupráce vo viacerých oblastiach, predovšetkým pri prehľbovaní obchodných vzťahov, sektorovej spolupráce a námornej bezpečnosti. Slovensko výrazne **zvýši svoju účasť na rôznych programoch a projektoch** orientovaných na indopacifický región, financovaných z rozpočtov medzinárodných organizácií, ktorých je členom. V prípade EÚ to konkrétne zahŕňa najmä platformy ako **Team Europe a Global Gateway**.

Berúc do úvahy **strategické prepojenie EÚ s indopacifickým regiónom prostredníctvom kritických námorných trás**, Slovensko podporuje význam misií ako EU NAVFOR (Atalanta) a projektov CRIMARIO (Critical Maritime Routes Indopacific), či ESIWA (Enhancing

Security Cooperation in and with Asia), ktorých cieľom je zvýšenie medzinárodného povedomia o EÚ ako poskytovateľovi bezpečnosti a posilnenie spolupráce v oblastiach ako je boj proti terorizmu, kybernetická bezpečnosť, námorná bezpečnosť a krízové riadenie. **Slovensko považuje za dôležité dodržiavanie Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve** (United Nations Convention on the Law of the Sea - UNCLOS). V tomto kontexte víta snahy zaangažovaných krajín o vypracovanie záväzného Kódexu správania sa (Code of Conduct) v Juhočínskom mori.

Z pohľadu priorít slovenskej zahraničnej politiky je dôležité, aby sa EÚ sústredila na prehĺbenie komplexnej spolupráce s Japonskom, Kórejskou republikou a Indiou, jej posun na vyššiu úroveň s Indonéziou, Vietnamom a Filipínami a **zintenzívnenie rokovaní EÚ o dohodách o voľnom obchode**.

Krajiny **indopacifického regiónu** sú pre Slovensko, aj v kontexte a v koherencii s prioritami EÚ, **významnými partnermi** z viacerých dôvodov:

- **Ekonomický potenciál:** možnosť rozšíriť svoje exportné trhy, prilákať zahraničné investície, ako aj napomôcť slovenským investíciám v zahraničí. V záujme využitia týchto príležitostí bude posilňovaná ekonomická diplomacia SR v regióne.
- **Diverzifikácia obchodných vzťahov:** Posilnenie vzťahov s krajinami Indopacifiku umožní Slovensku diverzifikovať svoje obchodné vzťahy a znížiť závislosť od tradičných trhov najmä v Európe. K tomu je potrebné vytvoriť nové obchodné dohody a partnerstvá s krajinami v regióne.
- **Technologické inovácie:** Mnohé indopacifické krajiny sú lídrami v oblasti technologických inovácií. Spolupráca s nimi môže priniesť nové technológie a know-how pre Slovensko, ktoré by sa malo zamerať na podporu výskumu a vývoja a vytváranie platforiem pre technologickú spoluprácu. Slovensko môže zároveň prostredníctvom týchto partnerstiev podporiť inovatívne a udržateľné technologické riešenia.

- **Bezpečnostná spolupráca:** môže posilniť schopnosti Slovenska riešiť bezpečnostné a kybernetické výzvy a prispieť aj k ich riešeniu v regióne.
- **Klimatické a ekologické výzvy:** Spolupráca s krajinami Indopacifiku v tejto oblasti môže priniesť obojstranne výhodné riešenia a technológie na riešenie environmentálnych problémov.
- **Vzájomná výmena know how a skúseností z rôznych oblastí:** Slovensko môže ponúknuť svoje

skúsenosti v oblasti priemyselnej výroby, automobilového priemyslu a strojárstva, zatiaľ čo krajiny Indopacifiku môžu prispieť technologickými inováciami a investíciami.

- **Spolupráca:** v oblasti výskumu a vývoja, vzdelávania, kultúry a rozvoja medziľudských kontaktov môže priniesť prehĺbovanie a posilnenie vzťahov medzi Slovenskom a krajinami Indopacifiku.

NÁSTROJE PRE ZVÝŠENIE ANGAŽOVANOSTI SLOVENSKA V INDOPACIFICKOM REGIÓNE

I. Multilaterálna spolupráca

Slovensko **podporuje revitalizáciu dialógu na vysokej politickej úrovni medzi Európou a Áziou (ASEM - Asia-Europe Meeting)**, ktorý od roku 1996 posilňuje spoluprácu medzi krajinami Európy a Ázie v troch pilieroch: politickom, ekonomickom a finančnom a sociálnom, kultúrnom a vzdelávacom. Jeho **významným inštrumentom je Asia-Europe Foundation (ASEF)**, do ktorej Slovensko prispieva dobrovoľnými príspevkami.

Dôležitým aspektom je aj **približovanie sa indopacifických krajín k štandardom OECD**, ktorá považuje krajiny juhovýchodnej Ázie a Indie za strategické priority pre výmenu know how. Zároveň OECD navrhuje posilňovanie postavenia Indopacifiku v globálnom politickom dialógu a rozhodovacích procesoch. India prijala spomedzi krajín regiónu najviac základných noriem a odporúčaní OECD (14) a participuje v 12 technických výboroch OECD.

II. Strategickí partneri SR v Indopacifiku

Slovensko sa snaží ďalej posilniť svoju angažovanosť v indopacifickom regióne prostredníctvom **strategických partnerstiev s kľúčovými partnermi** ako sú Kórejská republika, Čína (už uzavreté) a Japonsko (v príprave na expertnej úrovni). Tieto partnerstvá umožnia využiť hospodársky a technologický potenciál partnerských krajín pre rast a rozvoj slovenskej ekonomiky.

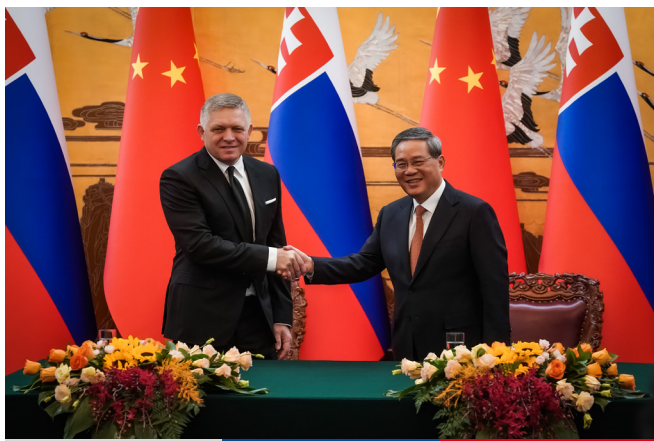
Najmä **Kórejská republika (KR)** so svojím silným technologickým sektorom a inovatívnym priemyslom, ponúka množstvo príležitostí na spoluprácu v oblastiach ako elektronika, robotika, automobilový priemysel, jadrová a obnoviteľná energia. Slovensko profituje z investícií KR, zo spoločných podnikov, výskumných partnerstiev, ktoré podporujú technologické inovácie a zvyšujú priemyselnú konkurencieschopnosť ako aj z výmenných študijných pobytov.

Minister Juraň Blanár a bývalý juhokórejský minister pre zjednotenie Kim Jong-ho

Čína je integrálnou súčasťou slovenskej zahraničnej politiky vo vzťahu k indopacifickému regiónu. Cieľom našej interakcie s Čínou je pragmatická a aktívna ekonomická spolupráca, vrátane investičnej spolupráce, projektov verejno-súkromných partnerstiev (PPP) s konkrétnymi výsledkami. Čínu vnímame taktiež ako významného partnera EÚ. Je dôležité predchádzať obchodným a colným vojnám a protekcionistickým tendenciám a preferovať radšej vytváranie vzájomne a obojstranne výhodnej spolupráce. Slovensko ponúka Číne prístup na spoločný trh EÚ a očakáva najmä čínske investície do oblastí moderných technológií s vysokou

pridanou hodnotou, ako aj uľahčenie prístupu na čínsky trh pre slovenské podnikateľské subjekty. Slovensko **uplatňuje politiku jednej Číny** a zároveň sa zasadzuje za zachovanie mieru a stability v Taiwanskej úžine a **pokračovanie úspešnej ekonomickej a kultúrnej spolupráce s Taiwanom ***.

Predseda vlády Slovenska Robert Fico a predseda vlády Číny Li Čchiang

Japonsko, známe svojou pokročilou technológiou, výrobnou odbornosťou a silným dôrazom na výskum a vývoj, **je ďalším kľúčovým partnerom pre Slovensko**. Ešte užšia spolupráca s Japonskom môže Slovensku poskytnúť prístup k najmodernejším technológiám, posilniť slovenský inovačný ekosystém a uľahčiť výmenu znalostí v high-tech sektoroch.

Prezident SR Peter Pellegrini a bývalý predseda vlády Japonska Šigeru Išiba

III. Dôležití bilaterálni partneri

Okrem strategických partnerstiev si Slovensko uvedomuje dôležitosť rozširovania svojej angažovanosti aj s ďalšími krajinami indopacifického regiónu. **India zohráva kľúčovú úlohu v Ázii**, vzhľadom na jej významný ekonomický rast, veľký spotrebiteľský trh a rastúci vplyv na globálnej scéne. Indický robustný IT sektor, rastúca výrobná základňa a živý podnikateľský ekosystém ponúkajú obrovské príležitosti na spoluprácu. Vytváraním silných väzieb s Indiou môže Slovensko

Ministri zahraničných vecí Slovenska a Indie J. Blanár a S. Jaishankar

využiť jej dynamický trh, podporovať inovačné partnerstvá a zvyšovať bilaterálne obchodné a investičné toky.

Za dôležitého partnera na posilnenie a prehĺbenie bilaterálnej spolupráce Slovensko považuje Indonéziu, ktorá je členom G20, najväčšou moslimskou krajinou a patrí k najľudnatejším štátom na svete. Do roku 2030 má ambíciu stať sa 7. najväčšou ekonomikou sveta a v najbližších rokoch sa rovnako stať členom OECD. Indonézia je perspektívna pre slovenský export vzhľadom na rýchlo rastúcu ekonomiku s výrazným dopytom po strojárskych výrobkoch, výstavbe infraštruktúry, investičných celkov v oblasti energetiky, automobilovom priemysle, telekomunikáciách a IT riešení. Značný potenciál pre rozvoj spolupráce má i oblasť ekologických projektov a úpravy vodných tokov.

Dôležitým partnerom z pohľadu SR je aj **Vietnam**, ktorý sa stal jednou z najrýchlejšie rastúcich ekonomík sveta. Podpora ekonomických záujmov slovenských firiem, zvyšovanie exportu (vzhľadom na vysoké saldo vzájomného obchodu) a podpora investičných projektov vo Vietname bude patriť medzi hlavné priority SR. Vietnam je z hľadiska obchodu **3. najdôležitejším partnerom SR** v Ázii po Číne a Kórejskej republike a Slovensko je **2. najväčším obchodným partnerom** Vietnamu v regióne strednej a východnej Európy. Potenciál ešte intenzívnejšej vzájomnej spolupráce predstavuje aj oficiálne uznaná vietnamská menšina na Slovensku. V rámci EÚ uznávajú vietnamskú menšinu iba dve krajiny (SR a ČR). Vietnam podobne ako Indonézia, Filipíny, či Thajsko sú významným zdrojom pracovnej sily, ktorá prispieva k rozvoju slovenskej ekonomiky a vzájomnej interakcie.

*SR nemá s Taiwanom nadviazané diplomatické styky a v rámci politiky jednej Číny dodržiavanej EÚ neuznáva Taiwan ako samostatný štát. Taiwan predstavuje osobitnú colnú a obchodno-ekonomickú entitu.

Malajzia predstavuje strategicky dôležitého partnera a jedným z cieľov SR bude prehĺbenie ekonomických väzieb, najmä v oblasti obchodu, investícií a technológií. Okrem tradičných oblastí našej spolupráce ako obranný priemysel či strojárstvo bude potrebné zamerať sa aj na nové sektory ako IT, smart city, e-government či automobilový priemysel.

S ďalšou kandidátskou krajinou na vstup do OECD - **Thajskom** nedosahuje doterajšia spolupráca požadované parametre a cieľom do budúcnosti je tento stav zmeniť. V tomto smere bude potrebné využiť všetky dostupné nástroje, vrátane organizácie zasadnutia medzivládnej komisie pre hospodársku spoluprácu či iniciovania procesu vedúceho k uzavretiu základných hospodárskych dohôd. Obdobná situácia je aj vo vzťahu k **Filipínam**. V prípade Filipín bude záujem o zvýšenie obchodnej bilancie s dôrazom na slovenský export nielen v tradičných oblastiach. Do budúcnosti bude potrebné väčšiu pozornosť venovať oblastiam ako informačné a komunikačné technológie (ICT), smart city riešení, internet vecí (IoT).

IV. Spolupráca SR s ASEAN

Slovensko **uznáva centrálnu úlohu ASEAN** (Združenie národov juhovýchodnej Ázie) v indopacifickom regióne a podporuje jeho snahu o premenu tohto geografického priestoru na integrovaný a úzko prepojený región založený na dialógu a spolupráci, namiesto vzájomnej rivality.

Slovensko **považuje spoluprácu s krajinami ASEAN za jeden z pilierov svojej angažovanosti v indopacifickom regióne**. Rozšírenie siete existujúcich veľvyslanectiev v krajinách ASEAN - **znovuotvorenie veľvyslanectva v Malajzii a zriadenie nového veľvyslanectva na Filipínach** - odráža strategický prístup Slovenska k posilneniu bilaterálnych vzťahov s týmito rýchlo rastúcimi ekonomikami. Spolu s už existujúcimi veľvyslanectvami v Jakarte, Hanoji a Bangkoku, budú slovenské veľvyslanectvá slúžiť ako centrá na podporu slovenských záujmov, uľahčenie obchodu, stimulovania investícií a podporu kultúrnych výmen. **Zvýšenie interakcie slovenskej podnikateľskej komunity** s viac ako 600 miliónovým trhom ASEAN **je kľúčovým cieľom súčasného aj budúceho úsilia v oblasti ekonomickej diplomacie**. Hospodárska dynamika a integrácia ASEAN ponúkajú významné príležitosti pre slovenské podnikateľské subjekty. Posilnená diplomatická prítom-

nosť uľahčí prístup na trh, poskytne lepšiu podporu obchodným a investičným iniciatívam.

V. Spolupráca s Austráliou a južným Pacifikom

Znovuotvorenie Veľvyslanectva SR v Canberre a zmena priakreditácií späť z Tokia do Canberry prispeje k **zintenzívneniu dialógu s Austráliou, Novým Zélandom a Fórom tichomorských ostrovov**. Tieto krajiny a organizácie sú dôležitými hráčmi v regióne a posilnenie diplomatických väzieb uľahčí väčšiu spoluprácu v oblastiach obchodu, bezpečnosti, environmentálnej udržateľnosti, a na multilaterálnych fórach.

Slovenská diplomacia posilňuje svoju prítomnosť v Austrálii

VI. Bezpečnostná spolupráca

Uznávajúc prepojenú bezpečnosť Európy a indopacifického regiónu, **Slovensko bude spolupracovať s podobne zmýšľajúcimi partnermi, vrátane IP4** (tzv. Indopacifická štvorka: Austrália, Japonsko, Kórejská republika a Nový Zéland), na ochrane proti hybridným a kybernetickým hrozbám a posilňovaní odolnosti spoločnosti. Dynamické ekonomické a politické prostredie indopacifického regiónu, vrátane spomenutých ohnisk potenciálneho konfliktu je dôvodom potreby strategického prístupu Slovenska k indopacifickému regiónu vo všetkých oblastiach bezpečnosti, vrátane zodpovedného využívania umelej inteligencie.

Vo vzťahu k partnerom NATO, v Indopacifiku dochádza k prehľbovaniu vzťahov – od roku 2022 participuje IP4 na samitoch Aliancie, ako aj na stretnutiach na ministerskej úrovni. Spolupráca je zameraná najmä na oblasť **podpory Ukrajiny, kybernetickej obrany, boja proti dezinformáciám a technológiám**. NATO s IP4 partnermi pracuje aj na prehĺbení priemyselnej spolupráce, ochrane dodávateľských reťazcov, boja proti hybridným hrozbám a spolupráci v oblasti námornej bezpečnosti a ochrany kritickej podmorskej infraštruktúry. Okrem toho je nevyhnutná spolupráca pri riešení kybernetickej kriminality, keďže kybernetické hrozby sa neustále vyvíjajú a predstavujú významné riziká pre národnú a globálnu bezpečnosť.

Pamätník NATO v Bruseli

VII. Hospodárska spolupráca

Spolupráca Slovenska s krajinami indopacifického regiónu vychádza najmä z potreby **zabezpečenia inkluzívneho a udržateľného ekonomického rastu**. Využívaním jedinečných silných stránok a schopností svojich partnerov je Slovensko pripravené dosiahnuť svoje ekonomické a strategické ciele. Slovensko svojím proaktívnym prístupom k budovaniu a rozširovaniu strategických partnerstiev jasne ukazuje záväzok prispievať k prepojenejšej a prosperujúcejšej budúcnosti – nielen svojej, ale aj celej EÚ – v spolupráci s indopacifickým regiónom. **Ekonomická diplomacia je jedným z kľúčových pilierov angažovanosti Slovenska v indopacifickom regióne**. Slovensko systematicky posilňuje svoju sieť ekonomických diplomatov, uznávajúci významný potenciál pre prehĺbenie ekonomických väzieb a podporu spolupráce. Osobitný dôraz sa kladie na rozširovanie hospodárskej spolupráce a vytváranie nových príležitostí pre slovenských podnikateľov. **Zároveň je nevyhnutné dotvoriť zmluvno-právnu základňu pre posilnenie obchodno-ekonomických**

vzťahov prostredníctvom dohôd o zamedzení dvojitého zdanenia a dohôd o ochrane vzájomných investícií, čím sa vytvorí priaznivejšie podnikateľské prostredie pre investorov a podnikateľov. Slovensko zdôrazňuje inkluzívnosť vo svojom úsilí o ekonomickú diplomaciu, snažiac sa prilákať investície s vysokou pridanou hodnotou, ktoré môžu podporiť udržateľný rast a rozvoj. Zásadná je intenzívna participácia jednotlivých aktérov v oblasti vonkajších ekonomických vzťahov a systematická podpora slovenských podnikateľov, s cieľom posilniť ich konkurencieschopnosť a upevniť ich postavenie na dynamicky sa rozvíjajúcich trhoch regiónu.

Slovensko sa snaží využiť technologický pokrok a inovačné schopnosti partnerov ako Japonsko, Kórejská republika, Singapur a Taiwan*, ktorí sú lídrami v rôznych oblastiach, vrátane digitálnych technológií, zelenej a jadrovej energie a pokročilej výroby. Vytvorením silných partnerstiev s týmito inovačnými centrami môže Slovensko získať lepší prístup k najmodernejším technológiám, viac posilniť svoje výskumné a vývojové kapacity a zvýšiť svoju konkurencieschopnosť na globálnom trhu. **Taiwan* je dôležitý investor a významná ekonomická entita**, s ktorou bude Slovenská republika naďalej intenzívne komunikovať v obchodno-ekonomickej a kultúrnej oblasti v rámci EÚ politiky jednej Číny.

V súlade s Konceptiou vonkajších ekonomických vzťahov a ekonomickej diplomacie Slovenskej republiky na obdobie 2022-2030 je prioritou aj vo vzťahu k indopacifickému regiónu **posilňovanie exportného postavenia a možností internacionalizácie slovenských exportných firiem na významných zahraničných trhoch**. Dosiahnutie podpory udržateľného hospodárskeho rastu a zvýšenie počtu pracovných miest je potrebné realizovať zvýšením intenzity, efektívnosti a kvality podpory exportu slovenských výrobcov (najmä malých a stredných), u ktorých nárast produkcie na vývoz povedie k tvorbe nových pracovných miest. Podporou príchodu ďalších zahraničných investorov, ktorí v súvislosti s exportom tovaru a služieb budú vytvárať nové pracovné miesta a podporou inovačných aktivít slovenských firiem, ktoré povedú k zvýšeniu ich konkurencieschopnosti v globálnom meradle.

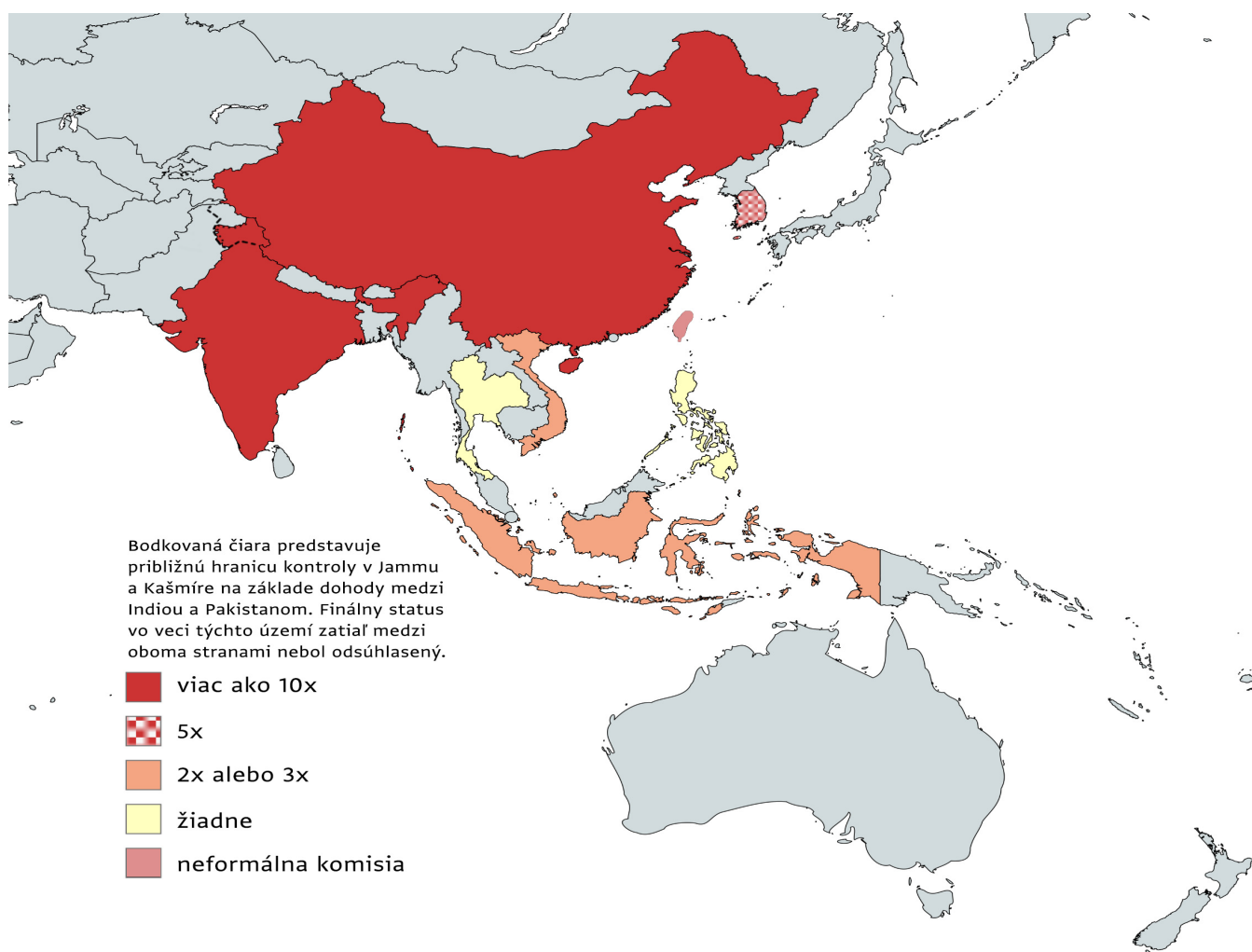
*SR nemá s Taiwanom nadviazané diplomatické styky a v rámci politiky jednej Číny dodržiavanej EÚ neuznáva Taiwan ako samostatný štát. Taiwan predstavuje osobitnú colnú a obchodno-ekonomickú entitu.

Slovensko má záujem o stimuláciu nielen exportnej, ale aj inováčnej výkonnosti podnikateľských subjektov pôsobiacich na jeho území. Jednou z hlavných priorít je trvalo nadviazaná spolupráca na úrovni jednotlivých inštitúcií, ktoré sú zainteresované v oblasti podpory rozvoja priemyslu, výskumu a inovácií, za účelom čo najlepšie využiť potenciál vzájomnej spolupráce a identifikovaných synergií.

Podujatie rezortu diplomacie SR - Inovačný deň

Medzivládne a rezortné zmiešané komisie pre hospodársku spoluprácu patria medzi priame nástroje proexportnej politiky SR, na činnosti ktorých sa aktívne podieľa väčšina rezortov a inštitúcií na podporu obchodu, investícií či vedy, výskumu a inovácií. Vzhľadom na jej viac-sektorové zameranie sú súčasťou komisií aj dočasné alebo stále pracovné skupiny, v rámci ktorých sa na expertnej úrovni posudzujú vybrané otázky z oblastí prioritného záujmu spolupráce medzi SR a príslušnou krajinou. Významným aspektom je zapojenie podnikateľských subjektov do činnosti väčšiny komisií, pre ktoré sa organizujú podnikateľské fóra, investičné podujatia a bilaterálne rokovania podnikateľských subjektov. Z pohľadu obchodno-ekonomických záujmov Slovenska je nevyhnutné, aby sa komisie realizovali s krajinami, v ktorých existuje reálny a potvrdený záujem slovenskej podnikateľskej verejnosti, resp. dominujú hospodársko-strategické záujmy SR.

Mapa č.4: Počet doterajších zasadnutí medzivládnych, rezortných a zmiešaných komisií

*SR nemá s Taiwanom nadviazané diplomatické styky a v rámci politiky jednej Číny dodržiavanej EÚ neuznáva Taiwan ako samostatný štát. Taiwan predstavuje osobitnú colnú a obchodno-ekonomickú entitu.

Spolupráca Slovenska s krajinami Indopacifiku predstavuje významnú príležitosť na **riešenie environmentálnych výziev a podporu udržateľného rozvoja**. Slovensko môže odovzdávať svoje bohaté skúsenosti z vodohospodárstva, najmä krajinám v Mekongskej oblasti, a **prispieť k efektívnemu vodnému manažmentu a protipovodňovej ochrane**.

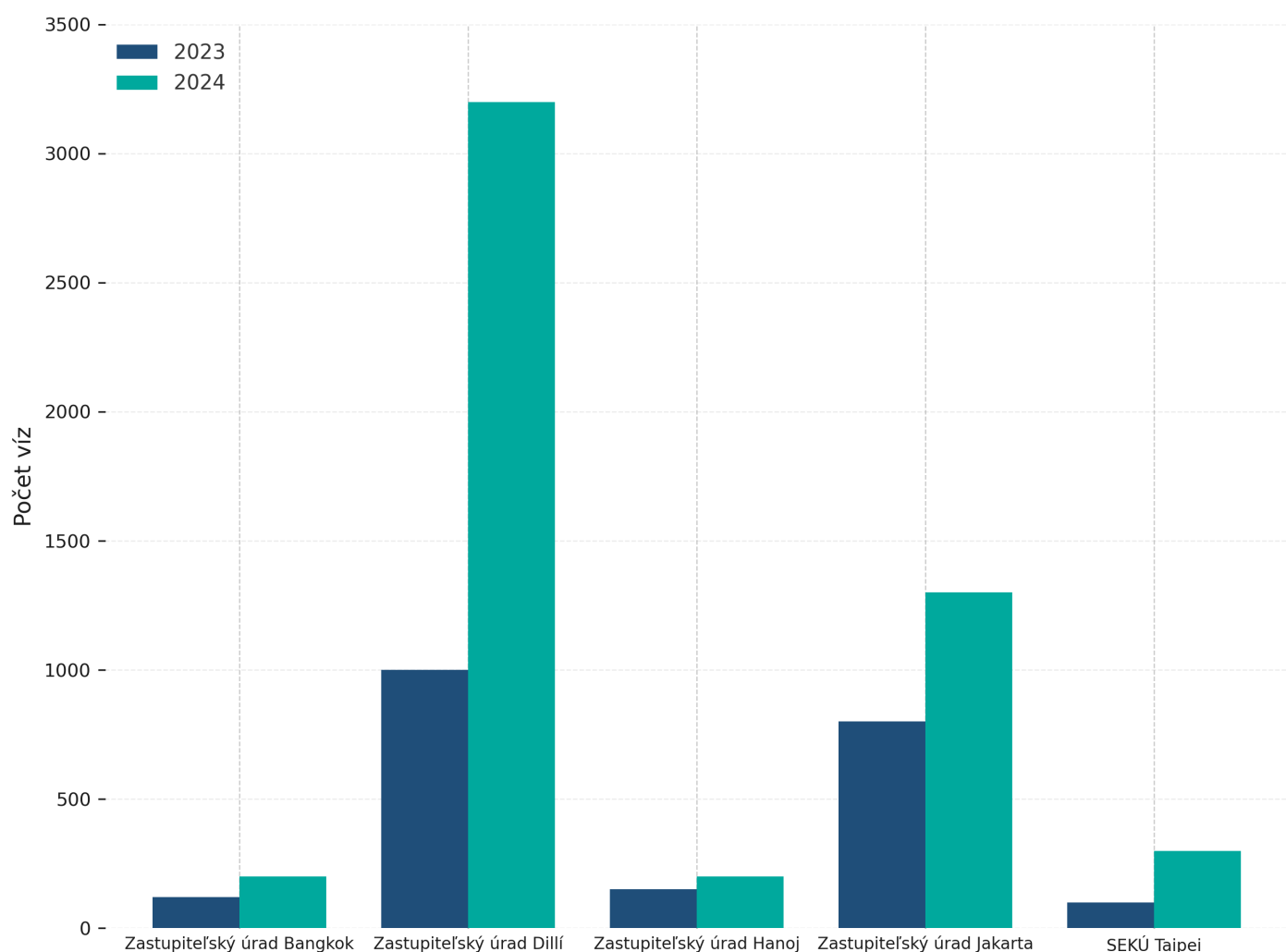
V oblasti obnoviteľných zdrojov energie a dekarbonizácie môže Slovensko zdieľať svoje odborné znalosti a podporovať spoločné projekty na **znižovanie emisií**. Prechod na obehovú ekonomiku môže byť podporený výmenou technológií a najlepších praktík v recyklácii plastov a zálohovaní. Táto spolupráca otvára nové možnosti pre hospodársku spoluprácu a obojstranne prospešné partnerstvá.

VIII. Migrácia

Migrácia z indopacifického regiónu predstavuje príležitosti aj výzvy. Na jednej strane prílev migrantov z tohto regiónu poskytuje potrebnú pracovnú silu, prispieva k hospodárskemu rastu a rieši jej nedostatok v rôznych sektoroch. Treba sa preto zamerať na zefektívnenie a skrátenie príslušných procedúr s cieľom uľahčenia prístupu najmä kvalifikovanej pracovnej sily na slovenský trh.

Na druhej strane migrácia predstavuje tiež **bezpečnostné riziká**, vrátane terorizmu, obchodovania s drogami a s ľuďmi. Je nevyhnutné, aby Slovensko spolupracovalo s regionálnymi partnermi na implementácii bezpečnostných opatrení a zdieľaní spravodajských informácií na zmiernenie týchto hrozieb.

Zamestnanecké víza (2023 - 2024)

Graf č.1 ilustruje nárast tzv. zamestnaneckých víz vydávaných prostredníctvom vybraných zastupiteľských úradov v regióne za roky 2023 - 2024, ide iba o časť celkovo vydaných víz.

IX Dimenzia medziľudských vzťahov

Kontakty medzi ľuďmi zohrávajú kľúčovú úlohu v interakcii Slovenska s indopacifickým regiónom.

Prispievajú k rozvoju hospodárskej, kultúrnej a vzdelávacej oblasti spolupráce. Obchodné a podnikateľské výmeny posilňujú hospodárske väzby tým, že uľahčujú zdieľanie osvedčených postupov, inovatívnych technológií a investičných príležitostí. Tieto interakcie pomáhajú posilňovať ekonomický rast Slovenska a podporujú vzájomne prospešné partnerstvá s krajinami indopacifického regiónu. Posilnenie účasti Slovenska na kultúrnych festivaloch, výstavách a umeleckých spoluprákach s krajinami indopacifického regiónu podporuje vzájomné porozumenie a ocenenie rôznorodých dedičstiev. Kultúrna diplomacia pomáha prekonávať bariéry a budovať priateľstvá.

A mutually beneficial area of cooperation is **the exchange of students, whether through government scholarships or programs such as Erasmus+.**

Obojstranne výhodnú oblasť spolupráce predstavuje **vzájomná výmena študentov, či už poskytovaním vládnych štipendií alebo prostredníctvom programov ako napríklad Erasmus+.** Rovnako aj akademická spolupráca a výskumné partnerstvá prispievajú k výmene znalostí a inovácií. Slovenská diaspora a bývalí študenti na Slovensku zohrávajú v týchto interakciách dôležitú úlohu. Diaspora slúži ako most, uľahčujúc obchodné, kultúrne a akademické výmeny. Bývalí študenti, ktorí sú oboznámení so slovenskou kultúrou a spoločnosťou, pomáhajú posilňovať bilaterálne väzby tým, že udržiavajú kontakty so svojou alma mater a slovenskými kolegami. Tieto kontakty medzi ľuďmi zvyšujú zviditeľnenie Slovenska tým, že prezentujú jeho hodnoty, kultúru a intelektuálne príspevky krajiny. Investovaním do týchto vzťahov Slovensko nielen zvyšuje svoje globálne postavenie, ale tiež prispieva k viac prepojenému svetu. V tejto súvislosti je potrebné vykonať analýzu súčasného systému udeľovania vládnych štipendií SR a zvýšenie ich celkového počtu pre vybrané krajiny indopacifického regiónu (napr.: Indonézia, Filipíny, Vietnam).

ZÁVERY A ODPORÚČANIA PRE ZVÝŠENIE ANGAŽOVANOSTI SLOVENSKA V INDOPACIFICKOM REGIÓNE

Bilaterálna politická oblasť

1. Vláda Slovenskej republiky prijala v dňoch 29. mája 2024 a 28. augusta 2024 uznesenia č. 311/2024 a č. 521/2024 o zriadení zastupiteľských úradov Slovenskej republiky v Austrálskom zväze so sídlom v Canberre, v Malajzii so sídlom v Kuala Lumpur a vo Filipínskej republike so sídlom v Manile. Po ich plnom sfunkčnení v priebehu roka 2025 **bude diplomatická prítomnosť v indopacifickom regióne aj v dlhodobej perspektíve zabezpečená dostatočne.**
2. **Rozširovať a posilňovať existujúci politický dialóg**, vrátane oficiálnych a pracovných návštev a stykových aktivít na najvyššej politickej úrovni (prezident, predseda vlády, ministri). V tomto kontexte MZVEZ SR zintenzívni aj spoluprácu prostredníctvom **medziministerských politických konzultácií.**
3. **Implementovať novo uzatvorené strategické partnerstvá s Kórejskou republikou a Čínskou ľudovou republikou** na všetkých dohodnutých úrovniach a formátoch, vrátane udržiavania pravidelných medzivládnych a medzi-ministerských zasadnutí.
4. Vyhodnotiť rozsah a potenciál spolupráce s ďalšími dôležitými partnermi regiónu a prípadne ich **povýšiť na úroveň strategického partnerstva.** V tejto súvislosti **začať prípravu strategického partnerstva s Vietnamom** a ešte s jednou ďalšou krajinou regiónu, v prípade opätovaného záujmu.
5. Pokračovať v nadväzovaní diplomatických vzťahov a kultivovaní **spolupráce na úrovni OSN a medzinárodných organizácií s ostrovnými krajinami Pacifiku.**
6. S cieľom posilnenia všestranných väzieb, vrátane bezpečnostných otázok, na krajiny Juhovýchodnej Ázie, usilovať sa **o podpis bilaterálnej dohody o priateľstve a spolupráci s ASEAN** (TAC - Treaty of Amity and Cooperation).

Bilaterálna ekonomická oblasť

7. V priebehu roka 2025 **bude ukončené posilňovanie Veľvyslanectiev Slovenskej republiky v indopacifickom regióne o nových ekonomických diplomatov**, prioritne na nekumulovaných systemizovaných miestach.
8. Zväziť posilnenie ekonomického segmentu diplomatickej služby **zriadením zahraničných pobočiek SARIO v prioritných krajinách regiónu.**
9. Zintenzívniť početnosť vzájomných **podnikateľských misií z aj do indopacifických krajín.**
10. **Dobudovanie nevyhnutnej zmluvno-právnej základne**, t.j. dohôd o zamedzení dvojitého zdanenia a ochrane investícií v prioritných krajinách podľa obchodného obratu ako **základnej podmienky podpory vzájomného obchodu a investícií.**
11. Analyzovať stav, funkčnosť, výsledky príp. opodstatnenosť existujúcich **medzivládnych a zmiešaných komisií pre hospodársku spoluprácu** a na základe výsledkov ich revitalizáciu resp. začatie činnosti nových na základe už existujúcich, ale zatiaľ nenaplnených, právnych rámcov.
12. Posilniť účasť na relevantných výstavách a expo podujatiach s cieľom prezentácie slovenskej produkcie a hľadania nových investičných príležitostí do SR.
13. **Posilniť spoluprácu s krajinami Indopacifiku v oblasti elektromobility**, zameraním sa na vývoj a výrobu batérií, elektrických vozidiel a infraštruktúry pre nabíjanie. Spolupráca s technologicky vyspelými krajinami môže priniesť nové investície a technológie, ktoré podporia prechod na udržateľnú dopravu.
14. Pokračovať **v rozvoji spolupráce v oblasti jadrovej energetiky s krajinami Indopacifiku.** Zdieľanie technológií a najlepších praktík v oblasti jadrovej energetiky môže zvýšiť energetickú bezpečnosť a efektívnosť, pričom podporí prechod na nízko-uhlíkové energetické riešenia.

Bilaterálna spolupráca v ďalších oblastiach

15. Zabezpečiť **otvorenie Slovenského inštitútu v Pekingu** do roku 2026.
16. Vyhodnotiť doterajší systém **pridelovania vládnych štipendií**, ich efektivity a prospešnosti pre rozvoj bilaterálnych vzťahov a **prispôbiť ich geografické zameranie zahranično-politickým prioritám SR**.
17. V spolupráci s ministerstvom vnútra SR a ministerstvom obrany SR, prípadne ďalšími orgánmi štátnej správy **posilniť spoluprácu v oblasti krízového riadenia, zvýšiť podiel poskytovanej humanitárnej pomoci i následných rozvojových aktivít** v oblastiach regiónu postihnutých častými prírodnými katastrofami či krízami inej povahy.
18. Podporovať rozširovanie a prehľbovanie spolupráce v NATO s indopacifickými partnermi – **Austrália, Japonsko, Kórejská republika, Nový Zéland**.
19. **Podporovať vzájomnú spoluprácu** príslušných subjektov pôsobiach v **cestovnom ruchu**.
20. S cieľom **efektívne využiť zahraničných pracovníkov a podporiť ekonomický rast SR** a v kontexte potrieb jednotlivých sektorov slovenského trhu práce sa zamerať na ciele nábor pracovníkov z krajín Indopacifiku, zjednodušiť imigračné procesy, podporovať integráciu a inklúziu, a spolupracovať s krajinami pôvodu na bilaterálnych dohodách o zamestnávaní zahraničných pracovníkov.
21. Pokračovať v podpore a propagácii **aktuálnych štipendijných schém pre zahraničných študentov v SR a recipročne v krajinách indopacifického regiónu**, ako aj vo vzájomnej výmene informácií ohľadom mobility študentov a výskumných pracovníkov.

Spolupráca v rámci Európskej únie, medzinárodných organizácií, multilaterálnych formátov

22. Podporovať priority EÚ pre rozširovanie a prehľbovanie spolupráce s Indopacifikom, v záujme zlepšovania vlastnej globálnej konkurencieschopnosti, zavádzanie nových mechanizmov spolupráce, ako obchodné a technologické rady, dohody o udržateľných investíciách a partnerstvách pre obchod a investície. **Slovensko podporuje prípravu strategických partnerstiev s Indonéziou, Vietnamom a Filipínami a pokračovanie rokovaní o dohodách o voľnom obchode s Thajskom, Malajziou, Filipínami a Indonéziou**.
23. V kontexte obranno-bezpečnostnej spolupráce EÚ bude Slovensko naďalej **podporovať rozvoj bilaterálnych dialógov EÚ s partnermi** Indopacifiku formou nezáväzných nástrojov **Strategického kompasu**, zameraných na spoluprácu v námorných aktivitách, bezpečnostných aspektoch vesmírnej dimenzie, rozvoji spôsobilostí, odzbrojovania a nešírenia, ako aj boja proti terorizmu a hybridným hrozbám.
24. Slovensko **podporuje zintenzívnenie spolupráce OECD s Indiou, Indonéziou a Thajskom**.
25. **Zintenzívniť slovenskú účasť** na projektoch v rámci platforiem **Global Gateway a Team Europe za príspevania podnikateľských subjektov**.
26. **Aktivovať tradičné a overené partnerstvá vo formáte V4+** s Japonskom a Kórejskou republikou.

MINISTERSTVO
ZAHRANIČNÝCH VECÍ
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY